

Stichting WOODAN

Beleidsplan 2019

Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan van Stichting WOODAN, alias WOODAN Foundation. In dit document zetten we beknopt de koers uit die we het komende jaar met de stichting willen volgen. Stichting WOODAN is in het leven geroepen om gegevens over archeologische houtvondsten te verzamelen, centraal te ontsluiten en de data voor synthetiserend onderzoek ter beschikking te stellen.

De afgelopen decennia is een enorme hoeveelheid informatie verzameld over archeologisch hout. De noodzaak van een platform, waar deze gegevens centraal ontsloten kunnen worden, wordt al enige jaren benadrukt (Nationale Onderzoeksagenda Archeologie; versie 1.0, 7). Het doel van WOODAN is om praktische invulling te geven aan deze vraag. De opzet is het ontwikkelen van een internationale houtdatabase, die online te raadplegen valt. In deze database kunnen alle relevante (vindplaats gerelateerde) gegevens worden opgenomen en geanalyseerd.

Eerder werden al diverse pogingen ondernomen een dergelijke database operationeel te krijgen, maar deze hebben nog niet geresulteerd in een toegankelijk, werkend systeem. Een initiatief van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, waarbij een Synthetiserend Archeologisch Onderzoek werd verricht aan houten gebruiksvoorwerpen uit Nederland, vormt een directe aanleiding om de realisatie van een dergelijke database te versnellen.

Het online databasesysteem is inmiddels operatief en de stichting wil dit platform het komende jaar verder ontwikkelen, aanvullen en uitbreiden naar het buitenland.

Termijn van een beleidsplan

Op 24 augustus 2018 is Stichting WOODAN opgericht. Dit beleidsplan is opgesteld voor het komende boekjaar, lopende van 01-01-2019 tot en met 31-12-2019.

Missie, visie en strategie

Een gebruiksvriendelijk databasesysteem is een onmisbaar werktuig voor toekomstig archeologisch onderzoek naar houten objecten uit Nederland en daarbuiten. In de eerste plaats is een database noodzakelijk om de enorme hoeveelheid data, die sinds de implementatie van het Verdrag van Malta en de Wet op de Archeologische Monumentenzorg is ontstaan, op een overzichtelijke wijze te kunnen ordenen en categoriseren. In de tweede plaats is de database noodzakelijk om de gegevens systematisch te kunnen verwerken, zodat ze geanalyseerd kunnen worden voor het uitvoeren van (supra)regionale onderzoeken naar houtgebruik in (pré)historisch Nederland. Nadat tussen 2017 en 2018 de basis voor dit databasesysteem is gelegd, is besloten een stichting op te richten zodat het systeem ook in de toekomst beschikbaar blijft en verder kan worden ontwikkeld, en daarnaast ook voor buitenlandse onderzoekers toegankelijk gemaakt kan worden.

Door het ontwikkelen van de houtdatabase kunnen reeds gedocumenteerde gegevens op systematische wijze worden verwerkt en geanalyseerd en kunnen nieuwe gegevens volgens een standaard methode worden gedocumenteerd. Door de mogelijkheid om op basis van de database (supra)regionale onderzoeken te vereenvoudigen, kan het houtonderzoek in Nederland en omliggende landen naar een hoger niveau getild worden. De database kan tevens een sturende rol vervullen in het verwoorden van onderzoeksthema's in de Nederlandse onderzoeksagenda's.

De belangrijkste doelstelling van het hier geïnitieerde project is het doorontwikkelen van de database, waarin het archeologische hout centraal ontsloten wordt door middel van een online website. Het systeem moet een gebruiksvriendelijke *tool* vormen voor houtspecialisten, maar ook gegevens over het materiaal toegankelijk maken voor iedere in de archeologie geïnteresseerde bezoeker. Daarnaast moet het systeem voorzien in een format waarmee gegevens over

archeologisch hout op een gestandaardiseerde wijze kan worden gedocumenteerd. Hierbij wordt de mogelijkheid ingebouwd om gegevens tijdens het uitvoeren van het materiaalonderzoek in te voeren en te analyseren, terwijl de resultaten na afronding van het onderzoek openbaar toegankelijk kunnen worden gesteld voor collegae en het brede publiek.

Doelstelling

De (primaire) doelstellingen van Stichting WOODAN zijn in de statuten¹ als volgt geformuleerd:

- 1) De stichting stelt zich ten doel om informatie over hout uit archeologische context te verzamelen en de gegevens centraal en openbaar (via haar website) te ontsluiten.
- 2) De stichting stelt zich ten doel om wetenschappelijk onderzoek naar archeologisch hout te stimuleren door onderzoekers in staat te stellen om haar uitgebreide gegevensverzameling te doorzoeken en door in samenwerking met verschillende (internationale) kennisinstellingen de gegevens te analyseren.
- 3) De stichting heeft het maken van winst uitdrukkelijk niet ten doel.

Een concrete aanvulling op deze doelstellingen is het aanpassen van het databasesysteem zodat niet alleen Nederlandse vondsten, maar ook gegevens van buitenlands materiaal verwerkt kan worden, waarbij gewerkt wordt aan een automatische vertaling.

Strategie

Het Synthetiserend Archeologisch Onderzoek dat door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed is geïnitieerd, heeft een eerste inventarisatie van ruim 1700 records opgeleverd die via de website zijn ontsloten. Dit is echter een kleine selectie van de versnipperde data die in de loop der jaren verzameld is. Een groot deel van de informatie ligt besloten in de individuele, soms moeilijk toegankelijke, databasesystemen van de archeologische depots (provinciale-, gemeentelijke- en stadsdepots), bij bedrijven en bij individuele houtonderzoekers. De komende jaren gaan we vanuit de stichting actief aan de slag om de depots, houtonderzoekers en bedrijven te benaderen om de gegevens te verzamelen en in te lezen in het systeem.

Om het databasesysteem ook buiten de landsgrenzen onder de aandacht te brengen wordt gewerkt aan een automatisch vertaalsysteem, waarmee in een willekeurige taal (in eerste instantie Nederlands, Engels, Duits en Frans) gegevens kunnen worden ingevoerd, terwijl deze in elk van de andere talen kan worden aangeroepen en geanalyseerd. Dit biedt niet alleen enorme mogelijkheden voor internationaal onderzoek aan archeologisch hout, maar stimuleert ook de samenwerking met buitenlandse kennisinstellingen. De basis voor een uitwisselingsnetwerk is reeds gelegd met onderzoekers uit o.a. België, Duitsland, Frankrijk, Litouwen, Denemarken, Zweden, Ierland en Slovenië. De komende jaren willen we de samenwerking intensiveren en concrete stappen zetten in het uitwisselen van kennis en gegevens. Dit willen we doen op basis van de geïnventariseerde gegevens en het publiceren van artikelen, symposia, lezingen en workshops.

Huidige situatie

In augustus 2018 is Stichting WOODAN een feit geworden. Hiermee is een volgende stap gezet in het opbouwen van een internationaal samenwerkingsverband van onderzoekers die zich bezig houden met houtvondsten uit archeologische context. In aanloop tot het oprichten van de stichting hebben de bestuursleden reeds enkele activiteiten ondernomen om het databasesysteem onder de aandacht

¹ Zie *Afschrift Oprichting* 2018, 1.

te brengen van professionals in het vakgebied om met hen te kunnen discussiëren over de ontwikkeling hiervan. Enkele van deze activiteiten zijn:

- Het presenteren van het systeem bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, Amersfoort
- Het presenteren van het systeem tijdens het congres Historical Wood Utilization, Vilnius (Litouwen)
- Het invoeren en publiceren van de gegevens uit het boek *Uit het Juiste hout gesneden* (Lange 2017) binnen het Synthetiserend Archeologisch Onderzoek

Activiteiten van de organisatie

Voor de komende periode heeft het bestuur van de stichting zich ten doel gesteld om het online database systeem aan te passen voor gebruik in het buitenland. Concrete stappen zijn hierin gezet door de samenwerking met onderzoekers van het Agentschap Onroerend Erfgoed (België).

Essentieel voor het succes van het databasesysteem is het aanvullen van de gegevens in de online database. Dit jaar staat onder andere het analyseren, ‘vertalen’ en importeren van gegevens van enkele archeologische depots op het programma. De eerste stappen zijn gezet in samenwerking met het archeologisch depot van de gemeenten Delft (Archeologie Delft) en Amersfoort (Centrum voor Archeologie Amersfoort).

Daarnaast is het doel om WOODAN de komende jaren onder de aandacht te brengen d.m.v.:

- Publicatie over WOODAN in het ErfgoedMagazine
- Berichten delen via social media
- Uitvoeren van casestudies en daarbij lokale stakeholders betrekken
- Stimuleren van het publiceren van synthetiserend onderzoek rondom het thema hout en houtgebruik in het verleden
- Lezingen geven
- Actief bij archeologische bedrijven lobbyen om kennis te delen over hout uit archeologische contexten voor inzicht in informatiewaarde van deze materiaalgroep
- Samenwerking stimuleren tussen houtspecialisten

Organisatie

Stichting WOODAN is te bereiken via onderstaande contactgegevens.

Naam:	Stichting WOODAN WOODAN Foundation
Adres:	Nieuwe Blekerstraat 47 9718 EE Groningen +31 6 205 888 55 info@woodan.nl
Website:	www.woodan.nl
KvK-nummer:	72422122
RSIN:	859105684
IBAN:	NL37 ABNA 0831 1592 35

Bestuur

Het dagelijks bestuur van Stichting WOODAN bestaat uit:

- Mevr. S. Lange (voorzitter)
- Dhr. S. Nicolaij (secretaris)
- Dhr. J. van der Laan (penningmeester)

De bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden als stichtingsbestuur. Wel kunnen evt. onkosten zoals reiskosten worden vergoed.

Werknemers

Er zijn geen vaste werknemers in dienst van de stichting. De stichting maakt gebruik van vrijwilligers en zal voor technische vraagstukken eventueel gebruik maken van externe specialisten.

Financiën

Stichting WOODAN is recentelijk opgericht. Bij aanvang heeft elk van de bestuursleden een bijdrage geleverd aan het startkapitaal van de stichting, zodat de eerste onkosten gedekt konden worden (zie financieel jaarverslag).

Het werven van gelden

De stichting werft financiële middelen via giften, subsidies en bijdragen door donateurs.

Beheer en besteding van het vermogen

Het eigen vermogen van de stichting bestaat op dit moment uitsluitend uit de bijdrage aan het startkapitaal, geschonken door elk van de bestuursleden, minus de reeds gemaakte kosten voor het oprichten van de stichting. Het vermogen van de stichting zal o.a. worden ingezet voor het doorontwikkelen van het online databasesysteem, het aanvullen en up-to-date houden van de inhoud van de database en het werven van donateurs.